

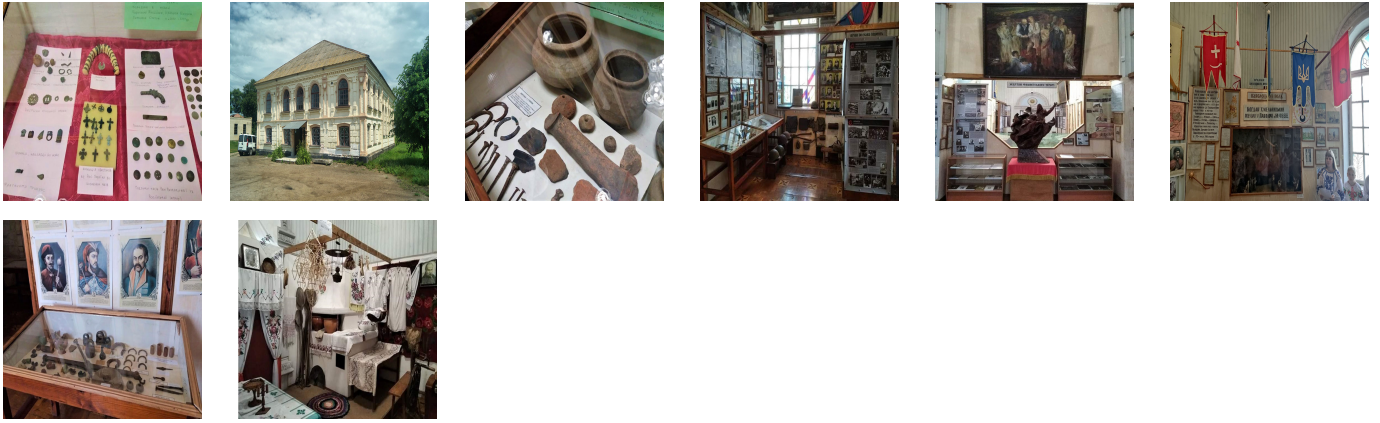
В. Г. Зарічний

Паволоцький народний історико-краєзнавчий музей

ПАВОЛОЦЬКИЙ НАРОДНИЙ ІСТОРИКО-КРАЄЗНАВЧИЙ МУЗЕЙ

Заснований 1963 як кімната-музей історії села при Паволоцькій середній школі (Попільнянський, нині Житомирський р-н Житомирської обл.) з ініціативи вчителя історії І. Проценка. Спочатку нараховував понад 100 експонатів. 1993 на базі шкільного музею у приміщенні колишньої синагоги (зведена 1861, до 1935 її використовували місцеві юдеї за призначенням; відтоді містилися початкова школа, кабінет військової підготовки, спортивний зал, клуб) відкрито для відвідувачів П. н. і.-к. м. Першим директором був призначений І. Бублій. Значний внесок у поповнення фондів зробив вчитель-пенсіонер А. Сопільняк. Нині підпорядкований Попільнянській селищній раді. Від 2021 методичне управління здійснює *Попільнянський історико-краєзнавчий музей*. Експозиція розміщена на 2-х поверхах у 14-ти залах. У музеї зібрано артефакти палеоліту, неоліту, бронзи, давньоруського періоду, козацької доби, багато цінних книг, матеріали, присвячені Голодомору 1932—33, періоду політичних репресій та Голокосту, подіям 2-ї світової війни. Є значна кількість художніх творів на історичну тематику, макет старовинної Паволочі, створено діораму страти козацького полковника І. Поповича. Останнім часом фонди поповнено експонатами, що розкривають сучасну історію України. У музеї обладнано кабінет з мультимедійною та презентаційною дошкою, а також зал для ділових зустрічей. На подвір'ї встановлена віднайдена на польському кладовищі надгробна плита Р. Рильського — прадіда *М. Рильського*. У червні 2021 організовано археологознавчу конференцію «Проблеми досліджень та музеєфікація археологічних пам'яток у селі Паволоч на Житомирщині». Нині музей очолює П. Аврамчук.

Фотоілюстрації

Рекомендована література

1. Коваленко О. Краю наш славен: [про історичний музей, який створений в Паволоцькій середній школі] // Перемога. 1971, 4 берез.;
2. Остапенко Б. Тут серцем і душею торкаєшся минувшини // Там само. 2001, 17 лип.;
3. Соколова К. Пориньте в історію рідного краю // Там само. 2017, 20 жовт.

Бібліографічний опис:

Паволоцький народний історико-краєзнавчий музей / В. Г. Зарічний // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2024. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-885178>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).